

Større Skriftlig Opgave (SSO)

2017/2018

Større Skriftlig Opgave

Større skriftlig opgave er en individuel opgave, som SKAL skrives af alle, der ønsker en hel HF-eksamen. Opgaven tæller med en selvstændig karakter på eksamensbeviset, hvor den vægtes med 1,5 i en hel HF-eksamen.

Opgavebesvarelsen skal udarbejdes på dansk. Hvis opgaven skrives i et sprogfag, kan skolen dog give tilladelse til, at opgavebesvarelsen udarbejdes på det pågældende fremmedsprog. Det kræver, at man søger om det.

Hvilke fag

Opgaven udarbejdes inden for 1-3 fag. Skrives opgaven i ét fag, skal du enten følge undervisningen eller have aflagt eksamen i faget på mindst B-niveau. Skrives opgaven i flere fag, skal du følge eller have aflagt prøve i fagene, hvoraf mindst ét skal være på B-niveau. Du skal udarbejde opgaven på det højeste faglige niveau, som du følger eller har fulgt i fagene. Hvis du følger et to-årigt forløb i faget, kan du først skrive opgaven på andet år.

Valg af vejleder

Hvis du ønsker at skrive i et fag, mens du følger det, er det underviseren, der normalt vil være din vejleder. Skolen kan dog i særlige tilfælde udpege en anden lærer som vejleder.

Skolen vil udpege vejledere til selvstuderende og til kursister, som har afsluttet faget tidligere.

Område

I samråd med vejlederen vælger du et område inden for det fag, du ønsker at skrive i. Området skal afgrænses på en sådan måde, at der kan udformes en titel, som sikrer, at kravene til opgaven ligger ud over eller i forlængelse af, hvad der ellers er arbejdet med i faget/fagene.

Du skal senest 1.11.2017 have en skriftlig godkendelse af området fra vejlederen/vejlederne. Det er dit ansvar at få denne godkendelse. Hvis du ikke har fået området godkendt 1.11.2017, frameldes du SSO.

Tidsrammen

Opgaven skrives i ugen fra *fredag den 15.12.2017* til *fredag den 22.12.2017*.

Kursister, der har mere end 30 timers erhvervsarbejde, samt kursister med fysisk/psykisk funktionsnedsættelse, har mulighed for at få ekstra 3 dages forlænget skriveperiode fra *den 12. december*. Ønsker du dispensation, skal det anføres på din tilmelding, og erhvervsarbejdet skal dokumenteres med en lønseddel fra din arbejdsgiver. Hvis du har fysisk eller psykisk nedsat funktion, skal du søge om dispensation i Studieadministrationen hos Karin Nørholm senest 29. september 2017. Kursister, der har mundtlig eksamen i skriveugen, kan vælge at skrive i perioden 2.2.2018-9.2.2018.

Vigtige datoer

Fredag d. 29.09.17

Sidste frist for tilmelding til større skriftlig opgave.
Tilmelding skal ske senest kl. 12 og foregår elektronisk. I får nærmere besked om dette, når tilmeldingsfristen nærmer sig.
Sidste frist for ansøgning om forlænget skriveperiode.

Fredag d. 13.10.17

Skolen udmelder tildeling af vejledere til samtlige ansøgere.

Onsdag d. 25.10.17:

SSO-vejledningsdag.
Al HF-undervisning er aflyst i tidsrummet 12.20-15.50. Vejledere vil blive fordelt i undervisningslokaler, og kursisterne vil blive informeret om det. Ved denne lejlighed kan man få godkendt område.

- Onsdag d. 1.11.17:* Sidste frist for "afgrænsning af område".
Vejlederen giver administrationen besked, hvis kursisten ikke har fået godkendt afgrænsningen af området og kursisten vil blive afmeldt SSO-eksamen. Godkendelsen skal være skriftlig og indgås mellem kursist og vejleder(e)
- Tirsdag d. 12.12.17* Opgaveformuleringen hentes i Netprøver fra kl.12 for dispensater.
- Fredag d. 15.12.17* Opgaveformuleringen hentes i Netprøver fra kl. 12.00.
- Fredag d. 22.12.17* SSO uploades i Netprøver senest kl. 12.00
- Ultimo marts 2018:* Karakterer offentliggøres i LudusWeb og kan også meddeles af faglæreren efter endt votering.

Information om Netprøver udsendes i løbet af efteråret.

Tilmelding

Tilmelding foregår elektronisk. Der udsendes nærmere besked om dette, når tilmeldingsfristen nærmer sig.

Kursister, der ønsker at skrive i fag, som de følger, kan kontakte holdets lærer for at snakke om området.

Hvis en kursist har afsluttet faget tidligere, vil skolen udpege en vejleder og meddele det til kursisten. Kursister/selvstuderende, som ikke har en faglig vejleder, vil *senest d. 13. oktober* få oplyst navn og mailadresse på vejleder.

Kursister skal være opmærksomme på, at valg af område skal godkendes af vejleder. Dette er en forudsætning for, at vejleder kan udarbejde en opgaveformulering inden for det valgte område. Kursister, der ikke har kontaktet vejleder og fået skriftlig godkendelse af området senest d. 1. november, vil blive frmeldt eksamen.

Forberedelse

Et vigtigt formål med at skrive større skriftlig opgave er at demonstrere, at man har lært:

- at finde relevant litteratur
- at bearbejde stof fra forskellige kilder
- at tage selvstændigt stilling til problemer inden for et rimeligt begrænset emneområde.

Vejleder skal hjælpe dig i arbejdet med opgaven. Vejlederen skal desuden formulere opgavetiteln til dig og skal sammen med en censor bedømme din opgave.

Det er klart, at vejlederens mulighed for at formulere en opgavetitel, du kan være tilfreds med, afhænger af, at der er kontakt mellem jer under dit forberedende arbejde med opgaven. Opgavetiteln skulle nødig komme som en overraskelse. Det er derfor vigtigt, at du i stor udstrækning bruger din vejleder og diskuterer typiske problemer som:

- **Opfattelse af det valgte område:** Det er vigtigt, at der er overensstemmelse mellem din og vejlederens opfattelse.
- **Den anvendte litteratur:** Det er vigtigt, at du finder frem til relevante og centrale værker.
- **Afgrænsning af emnet:** Det er vigtigt, at opgaven hverken bliver for bred eller for snæver.
- **Præcisering af problemstillinger:** Det er vigtigt, at der bliver overensstemmelse mellem dine ønsker og den endelige opgaveformulering.

SSO-vejledningsdag d. 25. oktober

Al HF-undervisning er aflyst i tidsrummet 12.20-15.50 til fordel for en fælles SSO-vejledningsdag for alle tilmeldte. Kursisterne kan således blive vejledt i et tidsrum, hvor der ikke er nogen undervisning. Vejlederne vil blive fordelt i lokaler, og der vil på dagen blive sat skilte op med navne.

Det er vigtigt, at vejledningsdagen bruges til afgrænsning af område og evt. afklaring af faglige såvel som formelle krav til SSO. Kursister kan dog allerede inden kontakte deres vejleder(e) og behøver derfor ikke at vente til vejledningsdagen.

Opgavetiteln

Opgavens titel formuleres alene af læreren på grundlag af den emneafgrænsning/problempræcisering, der er foregået under vejledningen. Den endelige opgaveformulering, som du først ser ved udleveringen, skal have en sådan form, at du ikke forud for opgaveugen kan skrive væsentlige afsnit af opgaven. Opgaveformuleringen skal være konkret og afgrænset, og den skal i præcise vendinger angive, hvad der kræves. Den skal desuden inddrage nogle aspekter, der ikke er blevet drøftet under vejledningen. Der kan desuden være vedlagt bilag, der skal indtages i opgavebesvarelsen.

Gyldne regler

Sørg for, når opgaveformuleringen udleveres, at læse den GRUNDIGT igennem og vær HELT sikker på, at du forstår, hvad der kræves. Hvis du er det mindste i tvivl, så *spørg din vejleder*.

Vejlederen kan kontaktes i hele opgaveugen, og du har ret til at få opgaveformuleringen forklaret.

Faglokaler vil være til rådighed i passende omfang, afhængigt af opgavens karakter. Hvis du vil have adgang til kursets faglokaler og udstyr, skal du træffe aftale herom med din(e) vejleder(e).

Du skal sikre dig, at du har besvaret alle spørgsmål i opgaveformuleringen.

Opgaveskrivning

Det kan være svært at sige noget generelt om kravene til større skriftlig opgave, men du skal lægge meget arbejde i den og arbejde med opstillingen, dispositionen og det faglige indhold. Der kan opstilles nogle "spileregler" for, hvordan en sådan opgave bør se ud, men det kan variere fra fag til fag, så sørg for under udarbejdelse af opgaven at drøfte nedenstående med din vejleder:

1. Indledningen: Her kan du fx skrive, hvorfor du har valgt emnet og hvordan du vil gribe opgaven an. Du kan gøre rede for din opgaveformulering og forklare, hvorfor du har disponeret, som du har, og du kan nævne hvilke bøger, du har brugt m.v.

2. Hovedafsnittet er besvarelsen af den titel, læreren har givet dig. Her er det en god idé at sørge for at opdele opgaven i en række underafsnit (det vil sige arbejde efter en disposition). Denne del af opgaven, som naturligvis skal være den mest omfangsrige, skal endvidere være forsynet med litteraturhenvisninger. Se mere om litteraturhenvisningen nedenfor, eller spørg din vejleder.

3. Konklusionen bør indeholde en kort og klar sammenfatning af de væsentligste resultater, du er nået frem til i opgaven. Endvidere bør du sikre dig, at du har besvaret opgaveformuleringens krav.

Disse 3 elementer skal være grundstammen i opgaven. Herudover kan man opstille en slags afkrydsningsliste over de ting, som i den nævnte rækkefølge skal med i opgaven:

1. Titelblad hentes i Netprøver.

2. Abstract (kort resume på engelsk, 10-15 linjer)

3. Indholdsfortegnelse bør være så detaljeret som muligt, således at din disposition fremgår af opstillingen. Husk sidehenvisninger.

4. Indledning

5. **Hovedafsnit** opdelt i afsnit/underpunkter.

6. Konklusion

7. **Litteraturliste**, hvor du anfører de bøger, du har anvendt til opgaven. Se nærmere om litteraturliste i [Vejledning til at skrive SSO](#). Klik på linket, eller find vejledningen på *Intra* under *Om eksamen* → *Større Skriftlig Opgave (SSO)*

8. **Bilag**, fx grafer og udskrifter af hjemmesider.

Litteraturhenvisninger

Når du citerer eller gengiver informationer fra andre kilder, skal du hver gang anføre, hvorfra citatet eller informationen stammer. Du kan læse mere om, hvordan du laver litteraturhenvisninger i [Vejledning til at skrive SSO](#). Klik på linket, eller find vejledningen på *Intra* under *Om eksamen* → *Større Skriftlig Opgave (SSO)*.

Hvor meget skal opgaven fylde?

Læreplanen fastsætter ikke retningslinjer med hensyn til opgavebesvarelsens omfang. Flere forhold kan have indflydelse på omfanget, bl.a. karakteren af den udformede opgaveformulering, forskellige faglige traditioner, hvor nogle fag i højere grad end andre formulerer sig koncentreret. Der kan således ikke angives faste regler for omfanget, men i vejledningsfasen bør det understreges, at omfanget ikke er et selvstændigt bedømmelseskriterium. Vejleder(e) må ved udarbejdelse af opgaveformuleringen sikre, at opgaven kan besvares fyldestgørende inden for ca. 15 normalsider ekskl. forside, indholdsfortegnelse, litteraturliste samt tabeller og lignende.

Aflevering

Opgaven afleveres ved, at du uploader den i Netprøver senest klokken 12.00 på afleveringsdagen. Efter klokken 12 kan det ikke længere lade

sig gøre at aflevere. Information om Netprøver udsendes i løbet af efteråret.

Bedømmelse af opgaven

Opgaven bedømmes af vejleder og censor. Vigtigt for bedømmelsen er, at de stillede spørgsmål i opgaveformuleringen er besvaret. Du bedømmes også på din evne til selvstændig stillingtagen til de problemer, opgaven indeholder, ligesom der lægges vægt på din evne til at skelne væsentligt fra uvæsentligt. Ved bedømmelsen af opgavebesvarelsen kan sproglige mangler, der betyder noget for besvarelsens forståelighed, få indflydelse på karakteren.

Plagiat

Plagiering er at bruge en andens tekst som sin egen uden at lave præcise kildehenvisninger. Brug altid citationstegn og kildehenvisning ved citater.

Hvis et omfattende plagiat bliver opdaget, hvilket betragtes som eksamenssnyd, kan opgaven ikke blive bedømt. Alle opgaver undersøges for plagiat i Netprøver.

Klager

Ønsker du at klage over en karakter, skal klagen indgives skriftligt til eksamenskoordinator Hanne Thestrup Schmidt (TE@vucaarhus.dk) senest 2 uger efter, at karakteren er meddelt.

Sygdom

Hvis du bliver syg FØR opgaveugens begyndelse og stadig er syg i SELVE opgaveugen, kan du med en lægeerklæring få opgaven udsat til sygeeksamen, som ligger i august. Hvis du bliver syg efter kl. 12.00 på startdatoen, kan du også med en lægeerklæring få opgaven udsat til sygeeksamen. I dette tilfælde får du en ny opgavetitel, men stadig inden for samme emne. Bemærk at eksamen er startet, når titelbladet er frigivet i Netprøver.

Kursister, som forventer at afslutte en hel HF til sommerterminen, og som går til sygeeksamen i august, kan således først få deres HF-bevis i begyndelsen af september måned.